

hoderja te graščine ne glede na njegovo strokovno zmožnost.

Cene buteljčnih vin so: Letnik 1922 z svetlozelenim lakom 5 mark, letnik 1921 z vijoličastim lakom 10 mark, letnik 1921 z belim lakom 12 mark, letnik 1921 z lila lakom 20 mark. Od graščine napolnjene buteljke nosijo originalno etiketo s podpisom prihodarja, pečat in žig zamaskov.

19. 7. 1925:

Ogledovanje vinogradov v okolici Rüdesheima z Niederwald-spojenikom in Geisenheim. Pod obema mestecema je nasajen poleg rizlinga tudi silvanec, v Rüdesheimu pa tudi nekaj črnega burgundca.

20. 7. 1925

sem se peljal z ladijo po Reni do Geisenheima do Bingen, od Bingenbrücke pa zopet po železnici v Kreuznach. Obisk nižje vinarske in sadjarske šole. Pod vodstvom gg. višjega vinarskega nadzornika Villigga in tajnika Kollaritscha sem si ogledal 30 ha velike vinograde s preko 2000 selekcioniranimi plemeni rizlinga, mnogo umetno vzgojenih semenskih rastlin različnih evropsko-amerikanskih križank, med temi tudi semencev pratra iz Kavkaza, ki so zadnji lahko rečeno za vinarstvo brezpomembni.

V drugem poskusu so napeljene mladice silvanca in traminca v 10–40 cm narazen razpete žice, zapete na končnih stebrih, na koji hso pritrjeni kavelji ali spone, ki se po potrebi premikajo od tal navzgor (privez, Selbstbinder). Delajo se tudi poskusi gojitja trto brez opore. V ta namen se obreže trs na reznike z 2–3 očesi. Mladice se vršičijo, neozirajo se na njene cvete. Zalistniki se čez poletje ponovno prikrajšujejo. Da je kakovost vina teh trsov slaba, se razume. Rasti je bujne, posebno ker je tu več padavin, nego na desnem bregu Rene. Dnina znaša od ure za moške 45, in za ženske 24–26 pfenigov v zlati valut.

Zanimiva je priprava škropiva. Ta se napravi v 3–4 m visoko pod streho postavljenih kadeh ali čebrih in s pomočjo cevi se ista nalije v vozne čebre, ki se zapeljejo v vinograd. Iz teh se z motornim pogonom avtomatično napolnijo škropilnice. Napolnjenje ene škropilnice po 15 l traja eno minuto in škropi do porabe zadnje kapljice brez pumpanja.

Poskusi s kolitvijo so se izvršili v toliko, da se kolj postavi okoli 40 cm od trsa za privezovanje locna in s tem se prihrani pomožni kolec. Tudi ta način kolitve nima za nas nobene prednosti, ker odpade pri kolitvi dosti prakolja, ki nam služi pri kolitvi brez stroškov za vezanje locnov.

Trgatev silvanca na 1 Morgen da v dobrih letih 1½ Halbstück po 600 litrov, rizlinga 1 Halbstück ali strinjak; v slabih letih da silvanec na 1 Morgen 1 Halbstück in rizling ½ Halbstücka vinskega mošta. Cena: 1 Halbstück mla dega vina v dobrem letu je 6–800 mark, a v slabem letu pa 4–500 mark. Buteljčna vina se sedaj zaenkrat ne vzgojujejo.

Leta 1924–25 je bila tu zgrajena moderna klet s prešnico. Tla prešnice so asfaltirana. V isti so hidravlične preše z električnim pogonom in teleskopom. Stene so do višine 3 m obložene z belo pocinjenimi lončenimi ploščami (kahle), kar daje prednost za vzdrževanje snage. Ta nova zgradba da mično sliko novočasno opremljenega kletarskega podjetja.

Končno se je poskušal rizling iz let 1921–1924. Vina so harmonična, vendar so kvalitativno za onimi na desnem bregu Rene.

Popoldan se mi je nudila prilika za poset tovarne za cedilnike in asbest (Theo Seitz, Kreuznach). Pod vodstvom g. sošefa in v spremstvu g. tajnika Kollaritscha so se razkazali nama vsi prostori tovarne in nazadnje še skladišče, napolnjeno od najnavadnejših do najmodernejših za kletarstvo porabljivih predmetov in strojev. Od novejših priprav bi bilo omeniti: Seitzev točni pretočevalac (Umfüllbock) »Halley«, dela s pritiskom ogljeneve kisline ali zraka. Kammer-Komet-Filter s tremi sitami, čigar delo prekaša 5–6krat Kometa 1910.

Zelo praktična za velika kletarska podjetja je omivalnik za steklenice z električnim pogonom. Namočene steklenice se avtomatično, v obliki kolesa vzdigujejo, nekaka naprava potika v nje posebne ščetke, s katerimi se steklenice znotraj in zunaj očistijo in operejo, nakar se nato zopet nataknejo na zraven stoječe izplakovalce, da se tu še temeljito izplahnejo. Pri drugem vходу stoji veliki filter »Herkules«, ki ima to prednost, da ni potreba snemati pokrova, ker je površina sit za 50% povečana, kar je posledica, da se pri tem količina vina pri filtriranju znatno poveša in olajšuje postransko odpiranje vrat, sestavljanje in razdiranje sit, kakor tudi izmivanje aparata.

Kot posebna novost in velikega pomena je tudi izklitni filter (E. F. — Entkeimungsfilter) firme Seitz. Ta filter konzervira mrazim potom brez dodatka sredstev za konzerviranje vse pijače; bolana vina ozdravijo in postanejo užitna.

Na večer istega dne sem se peljal nazaj v šolo v Geisenheim, kjer se je pod vodstvom vinarskega nadučitelja g. Biermanna obhajala vinska pokašnja. Pokušnja se je vršila pri vinski toploti 11° C, ker se pri tej stopnji bela vina najbolje okušajo. Postreglo se nam je z rizlingom in sicer iz let:

1917 — starikavost,
1919 — dober,
1920 — prav dober, me spominja na naš burgundec (Morrillon) od leta 1900 naprej,
1921 — izbor, nebeška kapljica,
1922 — lahko, tenko vino,
1923 — močno in harmonično,
1924 — istotako.

Tukajšnja vina so tipična in jako harmonična, vsebujejo med drugimi snovi pravo razmerje med alkoholom in kislino. Predpogoj pa je tudi skrbnost pri trgatvi in pravi

čas trgatve in odlično kletarjenje. Tudi pri nas bi se dalo doseči marsikaj v tem oziru, seveda če že ne taka kvaliteta, vendar bi se lahko vzgojila pod zgoraj imenovanimi pogoji prav dobra buteljčna vina. Navadna vina se prodajajo po krčmah po 2 marki liter, kvalitetna vina se vzgojujejo v buteljkah in kot taka razprodajajo.

21. 7. 1925:

Ogled vinogradov, trsnice in matičnjakov zavoda. — Vinograd: Razdalja trsa je 1.2 krat 0.6–0.8 m; v mlajših nasadih 1 trs, med tem ko sta v starejših nasadih dva trsa posajena na mesto. Rast mladja je v nižjih legah nekaj močnejša, v višjih legah slabejša vsled premalih padavin. Zemlja je iz preperelega prakamna in sivnika ali opoke. Glivične bolezni nisem našel, zato se v teh krajih škropi samo dvakrat, pač pa jim dela pokončevanje senskega črva in kiseljaka preglavico.

Kot sredstvo za pokončevanje tega škodljivca pride v poštev:

1. Dr. Sturm, sredstvo od kemične tvornice E. Merk, Darmstadt.

2. Arsen-preparat 1922 od Otto Hinsberg, Nackenheim.

3. Uraniagrün v zvezi z galico-apneno-Martini-Nosperal brozgo.

4. Samosestavljena nikotinbrozga in mazno milo. Pod točko 1 so se v teh krajih dosegli dobri uspehi.

Proti peronospori:

1. Kurtakol; pri prvem (13. 6.) in drugem (5. 7.) ¼%, in za tretje škropljenje (18. 7.) 1%. Uspeh je bil dober.

2. Nosperal: prvo in drugo škropljenje 1%, tretje škropljenje 1½%. Učinek je dober.

3. Martini-brozga: prvo in drugo škropljenje ¼% galice in ravno toliko galuna in apna. Pri tretjem škropljenju ¼% galice, ravno toliko galuna in apna. Vrhi obžgani. Proti peronospori tudi dobro učinkovalo.

4. Galica: 1–1½%. Uspeh dober.

5. Kusisa brez arzena: trikratno prašenje (žveplanje). Učinek proti peronospori ni bil tako dober, kakor zgoraj imenovana sredstva. Četrto žvepljenje bi bilo potrebno. Priporoča se s poskusi tega sredstva nadaljevati; akoravno se mora večkrat prašiti je kusisa mnogo cenejša od drugih navedenih škropil.

Proti plesni (Oidium):

Plesen tukaj koncem julija malo nastopi, ne da bi občutno škodovala. Trikratno žvepljenje trsa je zadostovalo za pokončevanje oidiuma. Iz mnogoletnih poskusov moram pritrditi, da sta modra galica in dobro zdrobljeno in ventilirano žveplo sigurni sredstvi, ako se pravočasno uporabljata proti peronospori in oidiumu.

Kot praha zapuščenih parcel se naseje deteljnega semena lucerne v oves, da se zemlja odpočije in v doglednem času zopet zasadi nov vinograd.

V Porenju se v splošnem pri vzgoji trte na kol postavlja isto v vrsti nekaj nagneno proti zapadu, kar ima namen, da kole ne morejo tako lahko podreti zapadni vetrovi.

Delavne moči so na tem zavodu plačane: Moški oženjen na dan 5 mark (zaključno draginjska doklada), moški neoznjen na dan 3.50 mark, ženske sploh na dan 2.52 mark.

Trsnica:

Rizling na različne podlage cepljen, se je dobro prijel in je dosegel do ½ m dolge mladice. Poleg cepljenk so tudi vloženi ključki rizlinga, ki pa kažejo jako slabo rast, dokaz, da bodo imele cepljene trte v višje ležečih vinogradih močnejšo rast, kakor pa necepljene trte v starih goricah; istotako bi se dala doseči v cepljenih nasadih večja trgatve.

Matičnjaki:

Zastopane so različne geisenheimske hibride, kakor: rizling, tirolan in zlatevina križane z riparijo, aramon rup. G. 1 in 143 B, mourvedre rup. 1202, rip. rup. 13, 101 14, 3309, solonis rip. 1616 i. dr. Vsi ti nasadi so vzorno obdelani. Omeniti pa moram glede teh poskusov, da ne zadostuje iste izvajati samo v ravnicah, nego — kar je glavno — v vinogradu samem, ker se s tem šele dožene, katere podloge bodo sposobne za dotične bregre.

Celokupni utis tega zavoda v svoji celoti in opremi, kakor svoji prvovrstni, bogati zbirka in svoji znanstveni in tehnični strokovni moči je naredil na me kar najboljši utis.

22. 7. 1925:

Potovanje iz Geisenheima v Koblenz. Celo pot do Assmannshausena se razprostira na desnem in levem bregu Rene dalekosežni vinogradi, ki se odlikujejo po svoji precej bujni rasti in živim zelenjem. Med njimi se dvigajo močni gradi in razvaline nekdenjih graščin, mnogo je pa še dobro ohranjenih.

Proti St. Goarshausenu na levem bregu Rene pa so razsežni gozdovi, dočim je na desni strani bolj skalovito. Med tem skalovjem je izrabljen vsak prostorček in posajen s trsjem. Gledalcem se nudi celi vrsta takih malih trsnih parcel.

V Koblenzu sem obiskal svetovno znano vinsko in šampanjsko klet firme Deinhard in Co. Kakor je razvidno iz tukaj se nahajajoče glavne knjige, obstoji to podjetje že od 1. maja 1794. Ivan Friderik Deinhard, doma iz Wellenberga pri Wimpfenu ob Neckarju, je prvi ustanovil to podjetje, ki leži ravno ob izlivu reke Mozela v Reno, torej nekako v središču obeh važnih vinogradnih pokrajin Koblenca. Podjetje je tekom časa že večkrat menjalo svojega šefa. Ko je vsled vedno večjega obrata postajalo stavbišče premajhno, se je leta 1865 odločilo razširiti isto še glo-

bokejša z nadstropji pod zemljo. Dne 18. novembra 1875 se je vršila otvoritev od nemške cesarice Avguste.

Pri podjetju je nastanjena tudi lastna tiskarna, kjer se tiskajo razni etiketi, ceniki itd. Leta 1905 se je z dozidavo teh prostorov dokončalo. Kleti obstoje iz treh nadstropij v zemljo, nad istimi so zgrajene iz železnega betona raznovrstne delavnice, kakor polnilni in obratni prostori, kapilnice in mešalnice, tresilne in vinske kleti za več milijonov steklenic itd.

Tu se mi je ponudil pristni šampanec, ki se odlikuje po svojem finem in priklapljivem okusu in gibčnem šumenju — specijaliteta ali posebnost, kojoj svetovno slovesi mu je ustvarila firma Deinhard.

Firma poseduje tudi lastne dobro obdelane vinograde v Rüdesheimu, Oestrichu, Bernkastelu z Doktorbergom.

To podjetje je napravilo na me v vsem svojem modernem obratu in obsegu utis kot veleindustrija na polju vino trštva. (Daje sledi.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ko vse čaka na Pašičevo vrnitev, se najrazličnejše ugiblje o razvoju političnih dogodkov med jesenskim zasedanjem skupščine. Po raznih vesteh bo skupščina otvoril sam kralj prvič po sprejetju ustave. S tem bi bil posebno poudarjen velik pomen in važnost torkratnega skupščinskega zasedanja.

Sicer pišejo tudi nekateri radikalni listi, radičevski so pa trdni nadi, da se bo izvršila vladna sprememba in da bo prišel v vladu tudi Stjepan Radić. Ali ga bodo spravili najprej v parlament, kjer mu je bivša PP vladna večina protustavno uničila vse tri mandate, ali bo pa kot neparlamentarec prišel naravnost v vladu, o tem se še mnogo razmišlja in razpravlja. Po obnašanju ene radikalne skupine in samega Pašiča se da sklepati, da ne bo ne eno, ne drugo, ampak da bo RR vladu ostala nekaj časa, kakor je sedaj, do bodo radikalni radičevcem napravili še precej odgovornosti in potem ob ugodnem trenutku izvršili razid ter si poskusili pridobiti mandat za samostojno radikalno volilno vladu.

Samostojni demokrati so začeli tako močno hujskati Srbe — prečane proti onim iz Srbije ter napadati vladu, da del radikalov po svojih listih odločno zahteva, naj tudi samostojni demokrati okusijo obznano, ken s svojim hujskanjem tako močno ovirajo razvoj notranjih državnih razmer in ureditve.

Razni vladni listi napovedujejo, da je že pripravljen državni proračun in da pride pri otvoritvi skupščine prav kmalu na vrsto. Ne povedo pa, kaj je z računskimi zaključki in tako se da sklepati, da parlament zopet ne bo imel kontrole nad izdatki in dohodki države. Finančni minister je sporočil vladi, da ima pripravljene razne kredite na temelju starega finančnega zakona. Med temi je v prvi vrsti posojilo beograjski občini v višini od 12 milijonov dinarjev.

GENERALSKA DIKTATURA V GRČIJI.

Vlada generala Pangalosa je proglasila nad celo državo obsedno stanje in uvedla cenzuro. Več ministrov je odstopilo. Pričakujejo viharne in kritične dneve. — Bivša ministra Papanastaziju in Kafandaris sta v zaporu, ker sta na javnih shodih kritizirala vladno politiko. Zadnji trenutek je bila odložena razprava proti Papanastaziju, ker je položaj za vladu zelo neugoden. Predsednik republike admiral Konduriotis ne odobrava sedanje politike Pangalosaove vlade. Načelnik republikanske unije Papanastaziju, ki je od nedavnega časa podpiral sedanjo vladu Pangalosa, je po svojem povratku iz inozemstva na Grško obtožil vladu protizakonitega delovanja. Radi razpusta narodne skupščine je ostro napadel vladu ter očital Pangalosu, da skuša vzpostaviti na Grškem vojaško diktaturo.

KONFERENCA V LOCARNU.

V Locarnu, malem švicarskem mestu zaseda že od pondeljka varnostna konferenca. Pravni odbor je sestavljen iz francoskih, angleških, belgijskih in nemških strokovnjakov, ki je skupno delal že v Londonu, je pričel takoj z delom. Z ozirom na program konference so bila vprašanja razdeljena na tri dele. O vprašanjih o katerih se je odbor že sporazumel, se ne bo razpravljalo. V drugi skupini se bodo razpravljala vprašanja, ki so v zvezi z varnostnim paktom in ki jih bo treba šele rešiti, v tretji skupini pa vprašanja, od katerih zavisi možnost sklepa vzhodnega varnostnega pakta. Če bo konferenca uspešna, pride po izjavi češkega zunanjega ministra do olajšanja in rešitve v sledečih točkah:

1. Na Renu, to je med Francijo in Nemčijo, je zagotovljen mir. S tem je tudi srednja Evropa v veliki meri urejena in obvarovana možnosti sporov. 2. Naši dosedanjí dogovori in sklenjene garancijske pogodbe tako s Francijo, kakor tudi z državami Male antante, ostanejo neizpremenjene v veljavi. 3. Dobimo pa še nova jamstva v obliki varnostnih in razsodbenih dogovorov, ki bodo stvarno in moralno novo obrambno sredstvo za vse one, ki bi mogli biti ogroženi.

Naši poslanci med ljudstvom.

Dr. Hohnjec je imel v nedeljo, 4. oktobra, politično zborovanje za zaupnike in pristaše SLS v Cadraru. Obisk

je bil prav dober. Zborovanje je otvoril in vodil Franc Flor, član okrožnega odbora SLS za mariborsko okrožje. Poslanec dr. Hohnjec je poročal o političnih razmerah v naši državi, o sedanjih vladah in njenih delih ter o pravih smernicah, v katerih se mora izvršiti preureditev notranjih razmer v državi. Zborovalci so vzeli poročilo z velikim odobravanjem na znanje ter so izrazili politiki poslancev SLS v narodni skupščini popolno zaupanje. Glasno so tudi pridržali besedam, s katerimi je g. poslanec zavrnil laži, ki jih širijo lažnjivi kľukci v demokrati in socialnodemokrati stranki proti SLS. Protestirali so zoper visoke, od leta do leta naraščajoče davke, ki Sloveniji v naši državi odločajo izjemno stališče ter jo tirajo v gospodarski propad. Ob enem so izrazili protest zoper to, da vlada ne izplača Sloveniji dolžnih prispevkov za vzdrževanje cest, mesto tega pa vsiljuje občinam in okrajem kuluk.

V soštanjskem okraju sta se vršila v nedeljo, dne 4. t. m., dva prav dobro obiskana shoda v St. Janžu in St. Ilju pri Velenju. Poslanec Vlad. Pušenjak je razpravljal o politiki Radičeve stranke, o davčni politiki in o raznih kmetijskih vprašanjih. Po zborovanjih so zborovalci stavili svoje zahteve in izražali svoje želje. Protestirali so proti namerani uvedbi kuluka, proti novemu šolskemu zakonu, proti previsoki dohodnini, zahtevali, da se zopet uvedejo stare jesenske počitnice. — V okraju so kmetje zelo ogorčeni, ker živinozdravniki v Soštanju, velik demokrat, ne gre na poziv k bolni živini, skoravno ima državno plačo in še itak lahko za vsak obisk računa. Ljudstvo začudeno vprašuje, čemu so nastavljeni živinozdravniki, ako nočejo v slučaju bolezni pomagati kmetu. — Društveni dom v Soštanju se že zida, že precej visok zid se dviguje od tal. Dom bode eden najlepših in najbolj praktičnih. V njem bodo dobile streho naše gospodarske in izobraževalne organizacije, majhna bolnica in gospodinski tečaj. Dom bo velikanskega pomena za cel okraj, zato vse nestrno pričakuje otvoritev ter ljudski prosveti, gospodarski povzdigi in dobrotelosti namenjene stavbe. — ak.

V slovenjegraškem okraju sta se v nedeljo, dne 27. m. m., vršila dva dobro obiskana shoda v Smartnu pri Slovenjgradcu in v St. Ilju pod Turjakom. Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak o političnem položaju, o neznosni obremenitvi Slovenije in o zakonodajnem delu narodne skupščine. Po shodih so se zborovalci bridko pritoževali radi neznosno visoke dohodnine, katero nalaga davčna oblast v Slovenjgradcu. Toliko rubežen in cenitev kot letos ni bilo radi davka še nikdar v našem okraju, vsi davkoplačevalci se spominjajo nazaj na čase, ko je bil vodja davčne oblasti g. dr. Sattler, ki je upošteval gospodarske razmere prebivalstva, ki se je zavedal tega, da je v največjo škodo države same, ako se s pretiranimi davki uničuje eksistenca davkoplačevalcev, ako se jemlje veselje do dela, do napredka, ako se ubija podjetnost državljanov. Kdaj bodo pri delegaciji v Ljubljani uvideli, da treba vodstvo davčne oblasti poveriti sposobnejši osebi? — ak.

Shod SLS v Vojniku. V nedeljo, 4. t. m. se je vršil v posojilniški dvorani shod SLS, ki je ponovno dokazal, da odobrava slovensko ljudstvo načelno politiko SLS. Skoro v dvehurnem lepem govoru je narodni poslanec dr. Hodžar podrobno orisal politični položaj in delovanje Jugoslovanskega kluba v parlamentu, slabo gospodarsko politiko, ki gre na rovaš kmetijskega in delavskega ljudstva v Sloveniji. Zlasti so zborovalci obsojali obstoječi davčni sistem, ki Slovenijo obremenjuje in ki grozi v doglednem času upropasti kmečke domove. Z vidno ogorčenostjo so zborovalci obsojali Radičeve brezglavo in vetrnjaško politiko. Na predlog g. dekana Tomana se je enodušno izrekla zahvala domačemu poslancu, neomejeno zaupnico pa Jugoslovanskemu klubu in njega neumornemu voditelju dr. Korošku. Zborovalci so tudi soglasno pozivali naše poslance, naj vstajajo v borbi za slovenski narod in njegove pravice v vsem javnem življenju, zlasti pa v borbi proti davčni preobremenitvi. Poslanec dr. Hodžar je čez poletje v okraju Celje — Vransko priredil številne shode; povsod so volilci enoglasno odobraval načelni boj SLS, nikjer pa niso hoteli slišati ničesar o Radičevi demagogiji. V Savinjski dolini ni mesta za veternjaško politiko kogarkoli in naj si bo tudi raznih slovenskih stranic, ki iz strankarskih koristi prestopajo enkrat k Radiču, drugič zopet k kakemu drugemu, s tem pa zatajujejo slovensko narodnost in prodajajo koristi slovenskega ljudstva. Na mestu je edino pravičen in vstrajen boj do končne zmage.

Prireditve.

»Koroški dan« pri Smarjeti ob Pesnici. Tukajšnji učenci in pevski zbor skupno pod okriljem domače podružnice Jugoslovanske Matice priredijo v nedeljo, dne 11. t. m., ob pol 8. uri predpoldne v šoli manifestacijo za »Koroški dan«. Prvi, proslavni del prireditve obsega sledeče točke: 1. Proslavni govor. 2. Petje: »Lepa naša domovina«. 3. Tri deklamacije učencev. 4. Petje: »Slovenski smo fantje, pri Zili doma«. 5. Prizor: »Ustoličenje koroških vojvod na Gosposvetem polju«. 6. Petje: »Gor čez jezero« in »Oj hišica očetova«. Nato sledi odmor, med katerim poje domači pevski zbor. Po odmoru se prične poučni del proslave in sicer predava zdravnik g. dr. Vilko Marin »Kako ostanemo zdravi ter tako krepki jugoslovanski domoljubi?« Proslavo sklenemo z himno »Hej Sloveni!« Vstopnina je prosta. Vsi člani in članice naše podružnice Jugoslovanske Matice, pa tudi vsi drugi bližnji in daljni sosedi ste vabljeni k tej prireditvi, da manifestiramo za našo neodrešeno Koroško. Ne mirujmo, dokler se ne izpolni besede Simon Gre gorčiča: »Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene!« — Mirko Vauda, kot predsednik podružnice Jugoslovanske Matice.

Središče. Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo ponovi v nedeljo, dne 11. t. m., gniljivo krasno petdejanjsko žaloigro »Raz Marijino srce.« Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 6 din., stojišča 3 din. Sosedje in domačini prijazno vabljeni! — Odbor.

Tedenske novice.

Okrožni odbor SLS za mariborsko volilno okrožje — Štajersko, Koroško, Prekmurje — izvoljen na zboru delegatov SLS v Mariboru dne 20. septembra 1925, tvorijo: I. Načelnik: dr. Josip Leskovar, župan in odvetnik v Mariboru. II. Izvršilni odbor: razven načelnika (dr. Leskovarja) naslednji člani: 1. Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne; 2. Ivan Vesenjaj, narodni poslanec; 3. dr. Anton Korošek, minister n. r. in narodni poslanec; 4. dr. Alojzij Juvan, odvetnik; 5. dr. Josip Hohnjec, narodni poslanec; 6. Vlado Pušenjak, narodni poslanec; 7. Januš Golec, urednik; 8. dr. Andrej Veble, odvetnik; 9. Marko Kranjc, tajnik SLS; 10. Franjo Žebot, narodni poslanec, vsi bivaajoči v Mariboru. III. Okrajni načelniki SLS. IV. Narodni poslanci mariborskega volilnega okrožja, v kolikor niso že v izvršilnem odboru. V. Zastopniki okrajev (srezov) in stanov, na podlagi zadnjega volilnega izida: Okraj Brežice: 1. Franc Podvinski, posestnik, Globoko pri Brežicah. 2. M. Kozinc, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob Savi. Okraj Celje: 1. Davorin Kranjc, posestnik, Galicija pri Celju. 3. Peter Kuder, čevljar, Griže. 4. Bogumil Burnik, posestnik, Teharje. 5. Blaž Koren, delavec, Celje. 6. Avgust Marovt, posestnik, Braslovče. Okraj Dolnja Lendava: 1. Ivan Baša, župnik, Bogojna. 2. Jožef Skafar, posestnik in trgovec, Beltinci. 3. Horvat Szabo Ignac, posestnik, G. Bistrica pri Crensovcih. 4. Jožef Žerden, posestnik, Dolnja Lendava. Okraj Konjice: 1. Anton Toman, župan, Konjice. 2. Franc Flor, mizar in župan, Zlogonagora, Cadram. Okraj Laško: 1. Mihael Hraščnik, kmet, Brstnik, Laško. 2. Stanek Keše, strojnik, Trbovlje. 3. Matevž Deželak, posestnik, Lože, Smiklavž nad Laškim. Okraj Gornji Grad: 1. Marko Blekač, posestnik in župan, Sv. Frančišek v Savinjski dolini. 2. Martin Steblovnik, župan, Smartno na Paki. Okraj Ljutomer: 1. Jakob Rajh, tržan, Ljutomer. 2. Anton Slavič, posestnik, Bučecovci. 3. Alojz Neudauer, posojilniški tajnik, Gornja Radgona. 4. Franc Cobelj, posestnik, Kapela pri Radenci. Okraj Maribor desni breg: 1. Alojzij Sagaj, dekan, Hoče. 2. Rudolf Slatinek, posestnik, Laznica pri Limbušu. 3. Tone Poharc, župan, Pečke pri Makolah. 4. Dr. B. Schaubach, odvetnik, Slov. Bistrica. Okraj Maribor levi breg: 1. Alojz Supanič, veleposestnik, Jarenina. 2. Ivo Urbas, župan, Slemen, Selnica ob Dravi. 3. Evald Vračko, župnik, St. Ilj v Slov. gor. 4. Andrej Semenič, strojnik, Maribor. 5. Josip Kajnih, župan, Sv. Barbara v Slov. gor. 6. Franc Gomilšek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor. 7. Ljudevit Poljanec, župan, Sv. Anton v Slov. gor. Okraj Murska Sobota: 1. Mihael Cipot, posestnik, Murska Sobota. 2. Ivan Panker, posestnik, Pečarovi. 3. Jožef Pavlinjek, posestnik in župan, Skakovci, Cankova. Okraj Prevalje: 1. Jurij Kugovnik, posestnik, Prevalje. 2. Luka Držek, župan, Orlica, Ribnica na Pohorju. Okraj Ptuj: 1. Mihael Brenčič, veleposestnik, Ptuj. 2. Franc Prelog, posestnik, Zagajčci, Moškanjci. 3. Jakob Felician, posestnik, Grajenšek, Vurberg. 4. Josip Krajnc kmet, Soveče, St. Vid pri Ptuj. 5. Martin Napast, Spodnje Pletenje, Sv. Lovrenca na Dravskem polju. 6. Robert Košar, veleposestnik, Sv. Božena na Kogu. 7. Peter Rozman, viničar, Hermanci, pošta Sv. Mildavž pri Ormožu. 8. Ivan Posavec, posestnik in kolar, Trgovišče, pošta Velika Nedelja. Okraj Slovenjgradec: 1. Jakob Jaš, posestnik, St. Ilj pod Turjakom. 2. Josip Špešny poslovodja, Stari trg pri Slovenjgradcu. 3. Valentin Mevc, posestnik, Ravne pri Soštanju. Okraj Smarje: 1. Franc Žličar, župan, Ponikva ob južni žel. 2. Ivan Turk, posestnik, Stranje pri Smarju. 3. Janez Roškar, župan, Rajnkovec pri Rogaski Slatini. 4. Jožef Tovornik, župan, St. Vid na Planini. 5. Franc Vimpelšek, posestnik, Gradišče, Podsreda. Preglednika: 1. Ivo Sojč, kipar, in Martin Kores, ključavničar, Maribor. — Razsodišče. 1. Dr. Fran Jančovič, zdravnik, Maribor. 2. Dr. Fran Kotnik, profesor, Ptuj. 3. Dr. Anton Ogrizek, odvetnik, Celje.

Samostojnežem in republikancem! Lepo kašo so Vam skuhal Vaši poslanci Pucelj, Kelemina in pa neizvoljeni poslanec socijalist, avtonomist, napol klerikal, republikanec, sedaj radičevac Prepeluh. V St. Vidu nad Ljubljano je dne 22. t. m. davčni eksekutor v spremstvu orožnikov izterjeval davke, zarubil kravo, vzel listino z večjo svoto, kakor je bil davkoplačevalec dolžan itd. Povejte, ali se je to kdaj pri nas godilo? Ali se je to godilo lani, ko je bila SLS na vladi? Tri mesece že podpira Pucelj vlado, razpravljalo in glasovalo se je za dvanajstine za 4 mesece, on je s Kelemino vred glasoval za ta proračun, mesto olajšav dan za dnevom hujše pritiska davčni vijak. Tudi kuluk zopet zahteva ministrstvo gradevina, katerega je SLS poprej obranila Slovenijo. Le tako naprej, upajmo, da še bo ona mala peščica gostilničarjev, mesarjev in lesnih trgovcev, ki podpirajo Pucelja in vsi oni, ki pričakujejo od Radiča republike, spregledala in obrnila hrbet strankam, katerih vodstvo želi Pucelju pripomoči do ministrske penzije, Prepeluhu pa do poslanskega mandata, ljudstvo-volilci pa naj le pridno plačujejo vedno hujše davke in delajo — kuluk! — ak.

Pozor vsem članom katoliških organizacij v Mariboru in okolici! Kakor je znano, se je zadnji čas ustanovilo v Krčevini pri Mariboru nepotrebno pogrebno društvo. Vse člane katoliških organizacij opozarjamo, da to pogrebno društvo ni odsek Kat. izobraževalnega društva v Krčevini, in da bo vsak izbrisan iz katoliških društev, ako pristopi v nasprotno. Tako so sklenili vsi odbori treh prosvetnih društev župnije Matere Milosti.

Sanatorij v Mariboru. Kakor slišimo, je prevzel mariborski sanatorij zdravnik dr. Benjamin Ipavic. Vsestransko

podpira to akcijo njegov ljubljanski prijatelj za splošno humanitarne naprave vneti, vodilni finančnik na Kranjskem g. Karel Kavšek. Pred leti sta že mislila graditi skupaj nov sanatorij v Ljubljani, kar pa je zabranila vojna. Baje bodo cene v sanatoriju tako nizke in deloma nižje od bolnice (I. razred 90 din., II. 60 din., III. 30 din. na dan). Gospodinjstvo je v tako spretnih rokah, da bo garantirana tudi s te strani zadovoljnost pacientov sanatorija. Iz omenjenih cen se da sklepati, da je nova akcija s sanatorijem zamišljena bolj idealistično in se dozdevno ne vodi iz pohlepa po dobičku, nego v prvi vrsti, da se ohrani lepi zavod tako zdravnikom kakor pacientom. To potezo je tem bolj pozdravljati, ker je ravnokar nameraval nakupiti nek tuj zdravnik samo inventar sanatorija ter ga odpeljati odtod, s čim bi bil ta za Maribor tako važen zavod pokopan. Ako vsi zdravniki, ki pošiljajo svoje paciente v sanatorij, potpisujejo svoje zdravniške honorarje doli na skrajni minimum, tedaj in le tedaj se more pri današnji denarni krizi tudi širša publika posluževati sanatorija in garantirati obstoj te koristne in tudi za Maribor prepotrebne zdravstvene naprave.

Blagoslovljenje nove župnijske cerkve na G. Ponikvi bo v nedeljo, dne 18. t. m., ob 10. uri.

Somišljenikom brežiškega, kozjanskega in šmarskega okraja! Tajništvo SLS uraduje: za brežiški okraj vsak ponedeljek v tednu v Brežicah pri g. Jožefu Krulju v St. Lenartu; za šmarski okraj vsak petek v tednu v Smarju v novem Katoliškem domu ter za kozjanski okraj vsak petek v tednu v Kozjem v prostorih tajništva SLS. Tajništvo SLS daje članom SLS pojasnila v raznih vojaških, davčnih, obrtnih, trgovskih, pravnih, sodnih, zapuščinskih, občinskih, pokojninskih in drugih zadevah. Nudi posredovanje in pomaga vlagati prošnje, pritožbe in prizive, kakor prošnje za odpust, oziroma skrajšanje vojaške službe, prošnje za potne liste, državljansko pravico, prošnje za povrnitev stroškov, odpust, odnosno zmanjšanje globe, za razne podpore, penzije, nadalje posreduje v vseh društvenih in organizacijskih zadevah. Ob ponedeljkih v Brežicah, ob torkih v Smarju in ob petkih v Kozjem. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Drzni roparji na delu. Pri Rajhenburgu ob Savi se je zgodil dne 1. t. m. roparski napad. Rudniški inženjer Porges je nesel, kakor običajno vsako soboto, iz pisarne v Senovem denar za izplačilo delavcev. On sam je imel v žepu same tisočdinarske bankovce, njegov spremljevalec, rudniški uradnik Jernej Peterca, pa je nesel v nahrbtniku bankovce druge vrste in precejšnjo množino kovanega denarja. Skupno sta imela oba 350.000 dinarja. Nič hudega sluteč sta šla proti Raštajnu. Na potu med Senovom in Raštajnom so stopili nenadoma štirje s samokresi oboroženi moški pred inž. Porgesa in Peterco, jima nastavili samokrese na prsa in zahtevali denar. Roparji so najprej odvzeli, Peterci nahrbtnik z denarjem, preiskali nato še inž. Porgesa ter tudi njemu pobrali vse bankovce. Napadenca sta bila brez moči, v bližini pa tudi ni bilo nikogar, ki bi jima mogel priskočiti na pomoč. Roparji so nato bliskoma izginili v gozdove in ni o njih do sedaj nobenega sledu.

Priporočamo vsem našim naročnikom in čitateljem srečke Kat. prosvetnega društva v St. Petru pod Sv. gor. Sentspeterska loterija obsega 250 dobitev v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Srečke so po 5 dinarjev in se dobijo pri župnem uradu v St. Petru pod Sv. gorami, pri Prosvetni zvezi v Mariboru Aleksandrova cesta 6 I, v glavni zalogi tobaka gđc. Jozefi Vahčić v Kozjem, v trgovini g. Trauna na Ptujski gori, dobite pa tudi lahko srečke pri vseh župnih uradih, na katere so se srečke odposlale. Samo ne zamudite ugodne prilike!

Srečke efektne loterije Dijaškega podpornega društva v Ljubljani se dobijo vsaki dan med uradnimi surami (od 9. do 12. in od 3. do 7. ure) v tajništvu JSZ in v tajništvu SLS v Celju; dobijo pa se tudi po trafikah v Aleksandrovi cesti in v Gosposki ulici v Mariboru.

U VII 706 25 14

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Obtoženec Januš Golec je kriv,

daje kot odgovorni urednik v Mariboru izhajajočega periodičnega lista »Slovenskega Gospodarja« zanemarljivo pazljivost ob kateri bi objava spodaj navedenih člankov, katerih vsebina se označuje, ker potom tiska, kot pregrešek proti varnosti časti po § 491 k. z., ker se očita zasebnim obtožiteljem, ne da bi se navajalo določenih dejstev, nečastnih lastnosti ter jih izroča javnemu sramotanju in sicer

1) v številki 18 z dne 16. 4. 1925 a) dr. Ljudevitu Pivku pod zaglavjem »Tedenske novice.« iz Dr. Pivkovega zloglasnega delovanja . . . , kateri članek se končuje z: » . . . naroda in njegove duhovščine v Beograjski skupščini; b) Karlu Golobu v članku pod naslovom: »Sv. Križ pri Laškem. Da je naša občina . . . , ki se končuje z: » . . . je ustregla demokratu ter odstavila župana.«

2) v št. 19 z dne 23. 4. 1925 Jošku Velikonja z članom z naslovom: »Polzela s posebno vneto smo letos hiteli na goro Ojko . . . , ki se končuje z: » . . . tudi slavni oproda in pomagati učitelju V« —

S tem je zakrivil prestop po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 št. 142 drž. zakonika in se kaznuje po cit. čl. t. 3 z denarno kaznijo na

500 (petsto) Din.,

v slučaju neizterljivosti na 5 dni zapore.

V smislu §§ 20 in 30 tisk. zak., se ima obsodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni prihodnjih dveh številkih Slovenskega gospodarja na istem mestu, z enakimi črkami ter pod istim naslovom, kakor so bili objavljeni inkriminirani članki.

V smislu § 389 kpr. plača obtoženec stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.